

VIŠI SVETOVI



BIBLIOTEKA HERMETIČKIH KNJIGA

UREDNIK DRAGAN PARIPOVIĆ

VIŠI SVETOVI

IZGLED, STANOVNICI I FENOMENI
ASTRALNOG I DEVAHANSKOG SVETA

ČARLS V. LEDBITER



baBun

BEOGRAD

2019.

Naslov originala:
*Astral plane, It's Scenery, Habitants and Phenomena &
Devachanic plane*
by
Charles Webster Leadbeater

Izdavač
BABUN

Prevod
Goran Bojić

Naslovna strana
Dragan Paripović

Štampa
Tipo štampa

Tiraž 500

Prvo izdanje
Beograd 2019.

ISBN 978-86-80792-25-5

SADRŽAJ

UVOD 9

I DEO

ASTRALNI NIVO, NJEGOV IZGLED, STANOVNICI I FENOMENI

IZGLED 19

Sedam podnivoa – Stepeni materijalnosti – Karakteristike astralnog vida – Aura – Eterički dvojniki – Moć uvećavanja minijaturnih objekata – „Zemlja leta” – Zapisi astralne svetlosti

STANOVNICI 29

I. Ljudski. (1) Živi: Adept ili učenik u majavirupi – Psihički razvijena osoba – Obična osoba u astralnom telu – Crni mag – (2) Mrtvi: Nirmanakaja – Učenik koji čeka reinkarnaciju – Običan čovek posle smrti – Sen – Ljuštura – Vitalizovana ljuštura – Samoubica – Žrtva iznenadne smrti – Vampir i Vukodlak – Crni mag ili njegov učenik

II Ne-ljudski: Elementalna esencija – Kamarupe životinja – Razne klase duhova prirode, obično zvane vile – Kamadeve – Rupadeve – Arupadeve – Devarađe.

III Veštački: Nesvesno formirani elementali – Anđeli čuvari – Svesno formirani elementali – Veštački ljudi – Pravo poreklo spiritizma.

FENOMENI 91

Duhovi sa groblja - Prikaze umirućih - Ukleti lokaliteti - Porodični duhovi - Zvonjava zvona - Bacanje kamena itd. - Vile - Entiteti koji komuniciraju - Astralni izvori - Vidovitost, predviđanje, drugi vid - Astralne sile, eterične struje, eterični pritisak, latentna energija, rezonantne vibracije - Mantre - Dezintegracija - Materijalizacija - Zašto je potrebna tama, fotografije duhova - Udvajanje - Utiskivanje teksta i slika - Pisanje pločicom - Levitacija - Svetla duhova - Rukovanje vatrom - Transmutacija - Reperkusija

ZAKLJUČAK 109

II DEO

DEVAHANSKI SVET, OPŠTE KARAKTERISTIKE I STANOVNICI

PREDGOVOR 113

UVOD 115

OPŠTE KARAKTERISTIKE 122

Jedan lep opis - Blaženstvo Nebeskog sveta - Intenzivna vitalnost - Novi metod spoznaje - Okruženje - More svetlosti - Anđeoski jezik boja - Veliki talasi - Niži i viši nebeski svetovi - Delovanje misli - Formiranje veštačkih elementala - Misaoni oblici - Podnivoi - Zapisi prošlosti

I LJUDSKI

- Otelovljeni - U snu ili transu - Osobe bez tela - Njihova svest - Osobine neophodne za nebeski život
- Kako čovek prvi put stiže nebeski život - Sedmi podnivo: najniže nebo - Šesti podnivo: drugo nebo
- Peti podnivo: treće nebo - Četvrti podnivo: četvrto nebo - Stvarnost nebeskog života - Odricanje od neba - Viši nebeski svet - Drugi podnivo: šesto nebo
- Prvi podnivo: sedmo nebo

II NE-LJUDSKI

- Elementalna esencija - Šta je ona - Zaodevanje Duha - Elementalna carstva - Kako esencija evoluira- Životinjsko carstvo - Deve ili anđeli - Njihove grupe

III VEŠTAČKI

UVOD

Teozofski autori često pominju astralni nivo, ili *kamaloku*, kako se zove na sanskritu, a podosta informacija na temu tog domena prirode se nalazi razbacano tu i tamo po knjigama; ali dosad, koliko ja znam, nije se pojavila nijedna pojedinačna knjiga koja bi dala potpuni zbir svih činjenica koje su poznate o toj interesantnoj oblasti. Cilj ovog priručnika je da sakupi i pokuša da uredi te razbacane informacije, a takođe i da ih donekle dopuni u slučajevima gde se došlo do novih saznanja. Mora se razumeti da je svaki od tih dodataka samo posledica istraživanja nekoliko istraživača i da se zato ne smeju nipošto uzimati kao potpuno merodavni, već su naprosto saopšteni informacije radi. Sa druge strane, postarali smo se da u ovaj priručnik ne unesemo nijednu činjenicu, staru ili novu, ukoliko nije potvrđena svedočenjem bar dva nezavisna obučena istraživača među nama, i ukoliko je nisu ocenili kao tačnu stariji proučavaoci čije je znanje o tim stvarima nesumnjivo mnogo veće od našeg. Nadamo se, zato, da će se ova priča o astralnom nivou, iako se ne može smatrati sasvim potpunom, ipak pokazati pouzdanom.

Prva poenta koju treba učiniti jasnom u opisivanju astralnog nivoa je njegova apsolutna realnost. Naravno, kad koristim tu reč ja ne govorim sa metafizičkog

stanovišta iz kojeg je sve osim Onog Neispoljenog nestvarno zato što je nepostojano; koristim tu reč u njenom čistom, svakodnevnom značenju i hoću da kažem kako su objekti i stanovnici na astralnom planu stvarni na potpuno isti način kao što su stvarna i naša tela, naš nameštaj i naši spomenici – onoliko stvarni koliko i ulica Čering kros, da citiram jednu efektnu opasku iz jednog od najranijih teozofskih dela. Oni nisu večniji od objekata na fizičkom planu, ali su svakako stvarnost iz naše perspektive sve dok traju – stvarnost koju ne možemo sebi dopustiti da ignorišemo samo zato što je većina čovečanstva još uvek nesvesna, ili tek nejasno svesna, njenog postojanja.

Izgleda da i među proučavaocima teozofije postoji prilično nerazumevanje o pitanju realnosti raznih nivoa univerzuma. To je možda delimično posledica činjenice da je reč „nivo“ povremeno veoma neodređeno korišćena u našoj literaturi – autori neodređeno pišu o mentalnom nivou, moralnom nivou i tako dalje; a ta neodređenost je navela mnoge da pretpostave kako su informacije o tom predmetu koje se mogu naći u teozofskim knjigama neprecizne i spekulativne – puke hipoteze koje nije moguće konačno dokazati. Niko ne može da stekne jasnu zamisao o učenjima Religije Mudrosti ukoliko nije u stanju da bar intelektualno pojmi činjenicu da u našem solarnom sistemu postoje savršeno definisani nivoi od kojih svaki ima sopstvenu materiju, različitih stepena gustine, i da osobe koje su za to sposobne mogu da posete i posmatraju te nivoe na potpuno isti način na koji se može posetiti i posmatrati neka strana zemlja; i da se poređenjem zapažanja onih koji stalno rade na tim nivoima mogu dobiti dokazi njihovog postojanja i prirode koji su bar onoliko zadovoljavajući koliko i dokazi koje većina nas ima o

postojanju Grenlanda ili Špicbergena. Imena kojim se obično nazivaju ti nivoi, od gušćih prema suptilnijim su: fizički, astralni, devahanski, šušptički i nirvanički. Postoje još dva viša od ovog poslednjeg, ali su oni toliko iznad naše sadašnje moći poimanja da se zasad mogu ostaviti po strani. Sada bi trebalo razumeti da se materija svakog od tih nivoa razlikuje od materije nivoa koji je ispod njega isto toliko koliko se (u stvari, u mnogo većoj meri od toga) para razlikuje od čvrstog stanja; zapravo, ta stanja materije koja mi nazivamo čvrsto, tečno i gasovito samo su tri najniža nivoa materija koja pripada našem fizičkom nivou.

Astralna oblast koju ja nastojim da opišem je drugi od tih velikih nivoa prirode – prvi iznad (ili unutar) ovog fizičkog sveta koji nam je svima poznat. On se često naziva carstvom iluzije – ne zato što je iluzorniji od fizičkog sveta, već zbog krajnje nepouzdanosti utisaka koje iz njega donosi neobučeni posmatrač. To je posledica uglavnom dve istaknute karakteristike astralnog sveta: prva je što mnogi njegovi stanovnici imaju čudesnu moć promene oblika protejskom brzinom, kao i moć da obaspu praktično neograničenom čarolijom one kojima su odabrali da se pokažu; i druga, da je vid na tom nivou jedna sposobnost veoma drugačija i mnogo šira nego što je to fizički vid. Objekat se tu vidi, takoreći, sa svih strana odjednom, unutrašnjost čvrstog bića je isto tako otvorena pogledu kao i njegova spoljašnjost; zato je očigledno da će neiskusnom posetiocu tog novog sveta biti poprilično teško da shvati šta stvarno vidi, a još teže da to viđenje izrazi krajnje nepodesnim sredstvom svakodnevnog govora.

Dobar primer takve vrste greške koja će se verovatno javiti je često preokretanje bilo kojeg broja koji vidilac treba da pročita iz astralne svetlosti, tako da

će on biti sklon da, recimo, 139 pročitao kao 931 i tako dalje. U slučaju učenika okultizma kojeg je obučio sposoban Učitelj, takva greška bi bila nemoguća, osim ako nije napravljena usled velike žurbe ili nemara, pošto takav učenik mora da savlada dug i raznovrstan kurs instrukcija veštine ispravnog viđenja; jer Učitelj, ili možda neki napredniji učenik, stalno pred njega iznosi sve moguće oblike iluzija i pita ga: „Šta vidiš?“ Sve greške u njegovim odgovorima se potom ispravljaju i objašnjavaju se njihovi razlozi, sve dok pripravnik ne stekne sigurnost i pouzdanje u odnosu prema fenomenima astralnog nivoa, sigurnost koja daleko prevazilazi sve što je moguće u fizičkom životu. Ali, on mora da nauči ne samo da vidi ispravno, već i da sećanja na ono što je video tačno prenese sa jednog nivoa na drugi; a da bi mu se pomoglo u tome, on se obučava da prenosi bez prekida svoju svest sa fizičkog nivoa na astralni ili devahanski, i opet nazad; jer sve dok to ne bude u stanju da uradi, uvek postoji mogućnost da se njegova prisećanja delimično izgube ili iskrive tokom intervala praznine koji odvajaju periode njegove svesnosti na različitim nivoima. Kad stekne savršenu moć prenošenja svesnosti, učenik će imati prednost korišćenja svih astralnih sposobnosti, ne samo dok je van svog tela tokom sna ili transa, već i dok je potpuno budan u običnom fizičkom životu.

Neki teozofi su imali običaj da sa prezirom govore o astralnom nivou i da smatraju da uopšte nije vredan pažnje; ali meni to izgleda kao prilično pogrešan stav. Nema sumnje da ono čemu svi mi treba da težimo jeste čisto duhovni nivo, i za svakog učenika bi bila krajnja katastrofa da zanemari taj viši razvoj i zadovolji se dostignućem astralne svesti. Ima nekih čija je karma takva da im je omogućila da razviju du-

hovne sposobnosti pre svega – da takoreći privremeno preskoče astralni plan; a kad se kasnije upoznaju sa njim, ukoliko je njihov duhovni razvoj bio savršen, onda imaju ogromnu prednost što u njega zalaze odozgo, uz pomoć duhovnog uvida koji se ne može obmanuti i duhovne snage kojoj ništa ne može da odoli. Greška je, međutim, pretpostaviti, kao što su neki autori učinili, da je to jedini, pa čak i uobičajeni metod koji su Učitelji Mudrosti namenili svojim učenicima. Tamo gde je on moguć poštećće nas mnogo nevolja, ali je većini nas takav napredak putem skokova preprečen našim sopstvenim greškama ili ludostima iz prošlosti; jedino čemu se možemo nadati je da pređemo svoj put polako, korak po korak, a pošto taj astralni plan leži odmah do našeg sveta gušće materije, naša prva nadfizička iskustva su obično povezana sa njim. Zato on nipošto nije nezanimljiv onima od nas koji su u tom proučavanju početnici, a jasno razumevanje njegovih misterija često može biti od velikog značaja za nas; ne samo zato što nam omogućava da razumemo mnoge fenomene soba za seanse, ukletih kuća itd. koji bi inače bili neobjašnjivi, već i zato što nam omogućava da zaštitimo sebe i druge od mogućih opasnosti.

Prvo upoznavanje sa tom izuzetnom oblašću dolazi ljudima na razne načine. Neki samo jednom u svom životu pod nekim neuobičajenim uticajem postanu dovoljno osetljivi da postanu svesni nekog od stanovnika te oblasti, i možda, pošto se to iskustvo više ne ponovi, vremenom poveruju da mora da su tom prilikom podlegli halucinaciji; drugi počnu da sve češće viđaju i čuju nešto za šta su oni oko njih možda slepi i gluvi; treći opet – i to je možda najčešće iskustvo od svih – počnu da se prisećaju sa sve većom i većom jasnoćom onoga što su čuli ili videli na tom drugom planu

tokom sna. Među onima koji proučavaju te predmete, neki pokušavaju da razviju astralni vid koncentrišući se na kristal ili nekim drugim metodima, dok će oni koji imaju neprocenjivu prednost direktnog vođstva kvalifikovanog učitelja verovatno biti prvi put dovedeni na taj nivo pod njegovom posebnom zaštitom, koja će potrajati sve dok raznim testovima učitelj ne utvrdi da je učenik zaštićen od svake opasnosti ili užasa sa kojim će se verovatno susresti. Međutim, kako god da se to desi, taj prvi stvarni uvid da se svi mi nalazimo usred jednog velikog sveta punog aktivnog života, kojeg je većina nas uglavnom nesvesna, i te kako može da bude pamćenja vredan period u čovekovoj egzistenciji.

Toliko je obilat i toliko mnogostruk taj život na astralnom nivou da je isprva apsolutno zbunjujući za početnika; pa čak ni uvežbanijem istraživaču nije tako lako da ga klasifikuje i katalogizuje. Kad bi se od istraživača neke nepoznate tropske šume tražilo ne samo da detaljno opiše teren kroz koju je prošao, sa preciznim detaljima o biljnom i mineralnom carstvu, već i da se odredi rod i vrsta svakog od mnoštva insekata, ptica, zveri i reptila koje je video, verovatno bi ustuknuo pred obimnošću tog poduhvata; pa ipak to ni izbliza nije ravno zbunjenosti psihičkog istraživača, pošto su u njegovom slučaju stvari još komplikovanije, prvo zato što je teško ispravno prevesti sa tog nivoa na fizički sećanje na ono što je video, a drugo, zato što je obični jezik krajnje neprimeren da izrazi mnogo od toga o čemu treba da izvesti. Međutim, baš kao što bi istraživač na fizičkom nivou započeo svoj izveštaj o nekoj zemlji određenim opisom njenih krajolika i karakteristika, tako bi bilo dobro započeti i ovu kratku skicu astralnog nivoa nastojanjem da se pruži određena predstava o predelima koji čine pozadinu njegovih čudesnih i stal-

no promenljivih aktivnosti. Pa ipak nam se na samom početku suprotstavlja gotovo nepremostiva teškoća u vidu krajnje složenosti te materije. Svi koji potpuno vide na tom planu složiće se da bi pokušaj da se onima čije oči još nisu otvorene prezentuje živa slika tih astralnih predela bio kao kad bi se slepom čoveku govorilo o izuzetnoj raznolikosti nijansi na nebu u suton - ma koliko taj opis bio detaljan i razrađen, ništa ne garantuje da će ideja koja se prezentuje umu slušaoca biti adekvatan prikaz istine.

I DEO

ASTRALNI NIVO, NJEGOV IZGLED, STANOVNICI I FENOMENI

IZGLED

Pre svega, dakle, treba shvatiti da astralni plan ima sedam podnivoa od kojih svaki ima svoj odgovarajući stepen materijalnosti i njemu primereno stanje materije. Sad, kad ih nabrojimo od najvišeg i najmanje materijalnog pa naniže, vidimo da se oni prirodno svrstavaju u tri klase, pri čemu delovi 1, 2 i 3 formiraju jednu takvu klasu, a 4, 5 i 6 drugu, dok se sedmi i najniži deo izdvaja. Razlika između materije jedne od tih klasa i naredne mogla bi se uporediti sa razlikom između čvrstog tela i tečnosti, dok bi razlika između materija potklasa jedne klase pre podsećala na razliku između dve vrste čvrste materije kao što su, recimo, čelik i pesak. Ako na trenutak ostavimo po strani sedmi, možemo reći da su podnivoi 4, 5 i 6 astralnog nivoa potiču od fizičkog sveta u kojem živimo i svih njegovih poznatih rekvizita. Život na šestom nivou je naprosto naš obični život na ovom svetu, minus fizičko telo i njegove potrebe; ali, kako se uspinje kroz peti i šesti podnivo, on postaje sve manje i manje materijalan i sve više i više se povlači od našeg nižeg sveta i njegovih interesa.

Izgled ovih najnižih podnivoa je, dakle, zemaljski krajolik kakav poznajemo; ali je takođe i mnogo više od toga. Jer, kad se pogledaju iz te drugačije perspektive, uz pomoć astralnih čula, čak i čisto fizički objekti pružaju sasvim drugačiji prizor. Kao što smo već pomenuli, oni čije su oči otvorene ih vide ne kao što je uobi-

čajeno, iz jedne tačke gledanja, već sa svih strana istovremeno – pa je i sama ta zamisao po sebi već dovoljno zbudjujuća; a kad tome dodamo da je svaka čestica u unutrašnjosti čvrstog tela isto tako potpuno i jasno vidljiva kao i one spolja, shvatiće se da pod takvim okolnostima čak i najuobičajeniji predmeti mogu isprva biti potpuno neprepoznatljivi. Pa ipak će jedno kratko razmatranje pokazati da je takav pogled bliži pravoj percepciji od fizičkog vida. Kada se pogledaju na astralnom planu, na primer, stranice staklene kocke će sve izgledati jednake, kao što stvarno i jesu, dok na fizičkom nivou mi dalju stranicu vidimo u perspektivi – to jest, ona izgleda manja nego bliža strana, što je, naravno, samo iluzija. Ta karakteristika astralnog vida je dovela do toga da se o njemu ponekad govori kao viđenju u četvrtoj dimenziji – što je veoma sugestivna i izražajna fraza. Međutim, pored tih mogućih izvora grešaka stvari se dalje komplikuju time što astralni vid opaža oblike materije koji su, iako još uvek čisto fizički, ipak nevidljivi u običnim okolnostima. Takve su, na primer, čestice koje sačinjavaju atmosferu, sve razne emanacije koje uvek ispušta sve ono što poseduje život, kao i četiri stupnja još suptilnijeg reda fizičke materije, koji se, u nedostatku većeg broja različitih imena, svi moraju opisati kao eterički. Oni sami po sebi formiraju neku vrstu sistema, slobodno prožimajući svu ostalu fizičku materiju; a istraživanje njihovih vibracija i načina na koji na njih utiču razne više sile već bi samo po sebi predstavljalo široku oblast izuzetno interesantnu za proučavanje svakom čoveku od nauke koji poseduje vid neophodan za njihovo ispitivanje.

Čak i kad naša imaginacija potpuno shvati sve što je sadržano u onom što je već rečeno, nismo još shvatili ni polovinu složenosti tog problema; jer pored svih tih no-

vih oblika fizičke materije moraćemo da imamo posla sa još brojnijim i komplikovanijim podnivoima astralne materije. Treba najpre da napomenemo da svaki materijalni predmet, čak i svaka čestica, ima svog astralnog dvojnika; a sam taj dvojnici nije neko jednostavno telo, već je obično krajnje složeno, budući da je sastavljeno od raznih vrsta astralne materije. Povrh toga, svako živo biće je okruženo sopstevnim omotačem, koji se obično naziva aurom, a u slučaju ljudskih bića sama ta aura predstavlja veoma fascinantna ogranak proučavanja. Ona se vidi kao ovalna masa svetleće magle izuzetno komplikovane strukture, a po svom obliku se ponekad naziva auričko jaje. Teozofski čitaoci će sa zadovoljstvom čuti da je student, čak i u ranoj fazi svog razvoja u kojoj počinje da stiče astralni vid, u stanju da se direktnim posmatranjem sam uveri u tačnost učenja koje je izneo naš veliki osnivač, gospođa Blavacka, na temu bar nekih od sedam čovekovih principa. Što se tiče njegovog blišnjeg, on ne vidi više samo njegovu spoljašnju pojavu; on jasno razlikuje eteričkog dvojnika koji se tačno nastavlja na to fizičko telo, a koji se u teozofskoj literaturi naziva *linga šarira*; a takođe mu je savršeno očigledna i *Điva*, kako je apsorbovana i specijalizovana u *pranu*, dok cirkuliše u ružičastoj svetlosti kroz telo i na kraju zrači iz zdrave osobe u svom izmenjenom obliku. A možda najsajnije i najlakše vidljiva od svega, iako pripada sasvim drugom redu materije – astralnom – jeste kamička aura, koja svojim živim i stalno promenljivim svetlucanjem boja izražava razne želje koje od trenutka do trenutka prolaze kroz čovekov um. To je pravo astralno telo. Iza njega, sastavljeno od suptilnijeg stepena materije – materije rupa nivoa Devahana – leži devahansko telo ili aura nižeg *manasa*, čije boje, koje se tek sporo i u stepenima menjaju kako čovek živi svoj život, pokazuju narav i karakter ličnosti;

dok još više i još beskrajno lepša, ako je tamo jasno razvijena, leži živa svetlost *karana šarira*, aure ili nosioca višeg *manasa**, koji pokazuje stepen razvijenosti pravog „ja“ u njegovom prolasku od rođenja do rođenja. Ali da bi to video, student mora da razvije nešto više od pukog astralnog vida.

Najbolje je da student odmah nauči da na te aure ne gleda kao na puke emanacije, već kao na stvarne manifestacije „ja“ na njegovim odgovarajućim nivoima – ako zna da je auričko jaje pravi čovek, a ne fizičko telo koje se na ovom nivou kristalizuje u njegovom središtu. Dok reinkarnirajuće „ja“ ostaje na nivou koji je njegov pravi dom na *arupa* nivoima Devahana, telo koje ono naseljava je *karana šarira*, ali kada siđe na *rupa* nivoe, da bi moglo da funkcioniše, ono mora da se odene njihovom materijom; a materija koju na taj način privlači sebi snabdeva njegovo devahansko telo, ili um-telo. Slično tome, silazeći na astralni nivo ono formira svoje astralno ili kamičko telo od njegove materije, iako, naravno, i dalje zadržava sva druga tela, a prilikom još daljeg silaska na ovaj nivo, najniži od svih, formira se fizičko telo u sredini auričkog jajeta, koje tako sadrži čitavog čoveka. Više podataka o tim aurama može se naći u i u mom nedavnom članku u „Teozofu“, ali je ovde rečeno dovoljno da se pokaže sledeće: pošto one zauzimaju isti prostor (koji, uzgred rečeno, dele i sa fizičkom zdravstvenom austom), pri čemu ona finija tela prožimaju grublja, potrebno je pažljivo proučavanje i mnogo prakse da bi se početnik osposobio da na prvi pogled jasno razlikuje jedno od drugog. Međutim, nije retko da ljudska aura, ili češće samo jedan njen deo, bude jedan od prvih čisto astralnih objekata koje ugleda neko ko je neobučen, mada će u takvom slučaju taj nagoveštaj verovatno biti pogrešno protumačen.

* *Manas* je termin na pali jeziku koji se koristi da označi um. Koristi se u opštem smislu, i odnosi se na mentalne procese u celini.

Iako je kamička aura često upadljivija zbog sjaja svojih svetlucavih boja, nervni etar i eterički dvojnici su od mnogo gušće materije, pošto se, striktno govoreći, nalaze u granicama fizičkog, mada se ne mogu videti običnim vidom. U teozofskoj literaturi je bilo uobičajeno da se *linga šarira* opisuje kao astralni dvojnici ljudskog tela, pri čemu se reč „astralno“ obično primenjivala na sve što je van domašaja naših fizičkih čula. Međutim, kako nam pobliže istraživanje omogućuje da preciznije koristimo termine, prisiljeni smo da priznamo da je mnogo od te nevidljive materije čisto fizičko, pa da zato moramo da definišemo *linga šariru* ne više kao astralnog, već kao eteričkog dvojnika. Izgleda da je to odgovarajuće ime za njega, pošto se sastoji od raznih stupnjeva one materije koju naučnici nazivaju „etar“, iako se prilikom ispitivanja pokazuje da to nije neka zasebna supstanca već stanje finije od gasovitog, na koje se može svesti bilo koja vrsta fizičke materije uz primenu odgovarajućih sila. Zato će se u budućnosti u teozofskim spisima koristiti ime „eterički dvojnici“ umesto „*linga šarira*“: i ta promena ne samo što će nam dati pogodnost engleskog imena, već i jasno ukazati na karakter tela na koje se odnosi, a takođe nas i poštediti od čestih nesporazuma koji nastaju usled činjenice da u knjigama sa Istoka to ime koje smo dosad koristili nosi potpuno drugačije značenje. Ne sme, se, međutim, misliti da ovom izmenom u nazivima iznosimo neku novu zamisao; mi samo menjamo, zarad veće preciznosti, nazive koji su ranije povezivani sa određenim činjenicama u prirodi. Ako pomoću psihičkih sposobnosti proučimo telo novorođenčeta, videćemo da ono ne samo da je prožeto astralnom materijom svih stepena gustine, već takođe i nekim slojevima eteričke materije; a ako se potrudimo da otkrijemo poreklo tih unutrašnjih tela, videćemo da

su među njima eteričkog dvojnika - kalup po kojem je načinjeno fizičko telo - načinili agenti gospodara karme; dok je astralnu materiju sakupilo „ja“ koje silazi - naravno, ne svesno, već automatski - prilikom svog prolaska kroz astralni nivo.

U sastav eteričkog dvojnika mora da uđe ponešto od svih raznih stupnjeva eteričke materije; ali njihov odnos može da se mnogo razlikuje, a određuje ga nekoliko faktora, kao što su rasa, podrasa i čovekov tip, kao i njegova individualna karma. Kad razumemo da su te četiri podvrste materije načinjene od brojnih kombinacija, koje sa svoje strane čine skupove koji ulaze u sastav „atoma“ takozvanog „elementa“ hemičara, videće se da je taj drugi čovekov princip izuzetno složen, a broj njegovih mogućih varijacija praktično beskrajn, tako da *lipike**, ma koliko da komplikovana i neobična može da bude nečija karma, mogu da naprave kalup u skladu sa kojim se može formirati telo koje toj karmi savršeno odgovara.

Jedna druga stvar zaslužuje da se pomene u vezi sa pojavom fizičke materije kad se na nju pogleda sa astralnog nivoa, a to je da astralni vid ima sposobnost da po volji uveća najsićušnije fizičke čestice do bilo koje željene veličine, kao pod mikroskopom, mada je njegova moć uvećavanja neuporedivo veća od bilo kojeg mikroskopa koji je ikad načinjen, a verovatno i koji će ikad biti načinjen. Hipotetički molekul i atom o kojem govori nauka je za studenta okultizma vidljiva realnost, iako ih on vidi kao mnogo složenije po prirodi nego što je to čovek od nauke dosad otkrio. To je takođe jedno široko polje za proučavanje, izuzetno interesantno, kome se može posvetiti čitava knjiga; a naučnom istraživaču koji bi stekao savršeni astralni vid ne samo da bi eksperimenti

* *Lipika* je sanskritska reč koja znači „pisar“. Osnivač teozofije, Blavacka, ih je definisala ovako: „Lipike su nebeski beležnici, ‚pisari‘, koji zapisuju svaku reč i delo, koje je izrekao ili učinio čovek dok je na ovom svetu. Po okultnom učenju, oni su agensi karme - zakona uzroka i posledice.“